

Ichthusschool

BELEIDSPLAN

SCHOOLONDERSTEUNINGS- PROFIEL (SOP)

2022-2023

op ontwikkeling gericht

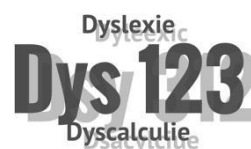

Ondersteuningsprofiel van CBS Ichthus Hardinxveld-Giessendam

Fysieke beperking

Onze school is toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Het schoolgebouw bestaat slechts uit één bouwlaag. Een invalidetoilet is aanwezig.

Dyslexie

Wij bieden leerlingen met dyslexie en dyslectische kenmerken extra ondersteuning in de vorm van aangepast lesmateriaal Letterster (vanaf groep 4) en werken in de onderbouwgroepen met het programma Bouw! om lees- en spellingproblemen te beperken. Meestal ontvangen zij extra ondersteuning van een onderwijsassistent.

Schoolklimaat

Onze school heeft een positief en goed pedagogisch klimaat. We werken in alle groepen met de Kanjer-training. We zijn alert op normen en waarden. We hebben een anti-pestprogramma M5.

Ouderbetrokkenheid

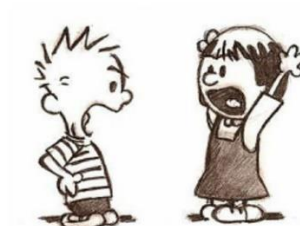
Wij ervaren een grote betrokkenheid van en een goede samenwerking met ouders/verzorgers. Omdat we werken met het Ouderportaal hebben we korte communicatielijnen met ouders. In het belang van een goede ontwikkeling van het kind zijn we bezig om de samenwerking met ouders op een beter peil te brengen.

Meer- en minder begaafdheid

Voor leerlingen met een leerachterstand hebben wij extra ondersteuning d.m.v. onderwijsassistenten en remedial teacher.

Voor meer- en hoogbegaafde leerlingen is er een Dolfijngroep voor 1 dag in de week. Voor de meerbegaafden plus is er de Delfinogroep waar leerlingen één keer per week naar toe gaan.

Gedragsproblematiek

Wij zijn opgeleid Kanjerschool en hanteren de bijbehorende methode wekelijks in alle groepen om sociale vaardigheden aan te leren. We werken gericht aan het aanleren van goed gedrag. Zo nodig doen we een beroep op Kanjerspecialisten binnen TriVia.

Voor het voorkómen, signaleren, melden en aanpakken van pestgedrag werken we met het anti-pestprogramma M5.

Ambitie

- Tijdens gesprekken over extra ondersteuning van kinderen, worden deze kinderen zelf hier (nog) meer bij betrokken.
- Protocol / afspraken actualiseren over zorg en ondersteuning.
- Specialisten in school (gedrag, rekenen, taal) krijgen ambulante tijd om expertise in te brengen ten behoeve van de leerlingen en de leerkrachten.
- Leerkrachten hebben meer kennis, vaardigheden en mogelijkheden om meerbegaafden in de eigen groep te ondersteunen.
- Leerlingen hebben inzicht in de eigen ontwikkeling en dragen steeds meer verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces.
- De school ondersteunt leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften door de inzet van onderwijsassistenten optimaal en efficiënt in te zetten.
- Het team leert door onder andere collegiale consultaties en intervisies van en met elkaar.
- De onderwijsontwikkelingen en de kwaliteit van het onderwijs worden geborgd met een borgingsdocument/kwaliteitskaart en wordt omgezet naar een kijkwijzer.
- Ingezette punten van schoolontwikkeling worden in het schooljaar 22-23 voortgezet en geïmplementeerd.

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Wet passend onderwijs en het SOP	5
SWV Driegang	5
Wat betekent het SOP voor ouders?.....	5
Basisondersteuning	5
Kwaliteitsniveau	6
Preventieve en licht curatieve interventies.....	7
Ondersteuningsstructuur	9
Huidige diversiteit leerling populatie	9
Huidige deskundigheid op de Ichthusschool.....	10
Huidige basisondersteuning en ontwikkelambitie op de Ichthusschool (+ jaarplanning)	11
Bijlage 1: Overzicht Basiskwaliteit (BK) en POraad-kwaliteit (POK) 13 ijkpunten (uit ondersteuningsplan SWV Driegang)	13

Schoolondersteuningsprofiel

Inleiding

Voor u ligt het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) van CBS Ichthus. In dit plan staat beschreven welke zorg en ondersteuning wij onze leerlingen kunnen en willen bieden. Dit kan belangrijke informatie zijn voor het kiezen van de school die bij uw kind past. We beginnen met een korte introductie op het SOP. In het hoofdstuk 'Huidig aanbod' leest u welke voorzieningen er zijn op de Ichthusschool. In het hoofdstuk 'Ambitie' ziet u welke stappen wij nog willen nemen om een nog sterkere ondersteuning te bieden aan onze leerlingen. Heeft u na het lezen van dit document vragen? Dan kunt u contact opnemen met de intern begeleider Nienke de Waard (ndewaard@cbsichthushardinxveld.nl) of directeur Petra Grootendorst (directie@cbsichthushardinxveld.nl).

Wet passend onderwijs en het SOP

In de wet passend onderwijs is bepaald dat elke school de plicht heeft om elke leerling het onderwijs en de ondersteuning te bieden die hij of zij nodig heeft. Omdat niet iedere school alle denkbare ondersteuning kan bieden, is het mogelijk dat een school een leerling met bepaalde speciale behoeftes doorverwijst naar een andere school waar de leerling beter ondersteund kan worden. Iedere school heeft een document waarin staat beschreven in welke onderwijsbehoeften zij kunnen voorzien. Dit is het schoolondersteuningsprofiel (SOP). Om leerlingen gericht door te kunnen verwijzen naar een school die beter in hun onderwijsbehoefte voorziet, werken scholen samen in samenwerkingsverbanden (SWV). Elk samenwerkingsverband zorgt dat er binnen het SWV een plek is voor elke leerling. Onze school hoort bij SWV Driegang (www.driegang.nl).

SWV Driegang

In SWV Driegang werken 97 scholen/locaties actief samen om passend onderwijs te realiseren. Dat zijn 92 reguliere scholen/locaties, 3 scholen voor speciaal basisonderwijs (SBO) en 2 scholen voor speciaal onderwijs (SO). Een visueel overzicht van deze scholen en de gemeenten is te vinden op de website van Driegang. Minstens één keer in de vier jaar stelt het SWV een ondersteuningsplan op. Hierin staan afspraken over de organisatie en bekostiging van de onderwijsondersteuning. In dit plan wordt ook de 'basisondersteuning' vastgelegd. Dat is de ondersteuning die elke school in het samenwerkingsverband aanbiedt. Naast deze basisondersteuning kunnen scholen ervoor kiezen om meer ondersteuning te bieden voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften. Deze extra ondersteuning noemen wij arrangementen.

Wat betekent het SOP voor ouders?

Dat de school van uw keuze goed onderwijs verzorgt, dat mag u verwachten. In het SOP staat omschreven wat hieronder valt en welke extra voorzieningen de school biedt. Zo leest u bijvoorbeeld hoe het veilige klimaat op school wordt gewaarborgd, hoe rolstoelvriendelijk het schoolgebouw is, maar ook of er een hoogbegaafdheidsspecialist op school aanwezig is. Vermoedt u dat uw kind extra ondersteuning nodig zal hebben, of is dit al bekend? Dan is het SOP extra belangrijk voor u. Alle scholen van Driegang hebben een SOP in dezelfde opbouw, zo kunt u gemakkelijk zien waar u wel en niet terecht kunt voor bepaalde ondersteuning. Weet u niet goed wat uw kind nodig zal hebben of is het niet duidelijk welke voorzieningen er zijn, dan kunt u altijd met de school in gesprek gaan.

Basisondersteuning

De basisondersteuning laat zich volgens de PO-Raad omschrijven als het geheel van *preventieve en lichte curatieve interventies* die binnen de *onderwijsondersteuningsstructuur* van de school, *planmatig* en op overeengekomen *kwaliteitsniveau*, worden uitgevoerd (eventueel in samenwerking met ketenpartners). De schuingedrukte elementen uit deze definitie worden in dit document besproken.

De basisondersteuning wordt aan de hand van deze dertien ijkpunten gemeten:

1. Beleid t.a.v. ondersteuning
2. Schoolondersteuningsprofiel
3. Effectieve ondersteuning
4. Veilige omgeving
5. Zicht op de ontwikkeling van leerlingen
6. Opbrengst- en handelingsgericht werken
7. Goed afgestemde methoden en aanpakken
8. Handelingsbekwame en competentie medewerkers
9. Ambitieuze onderwijsarrangementen
10. Zorgvuldige overdracht van leerlingen
11. Betrokkenheid ouders en leerlingen
12. Expliciete interne ondersteuningsstructuur
13. Een effectief ondersteuningsteam

Kwaliteitsniveau

De basisondersteuning bestaat uit twee niveaus :

- **De basiskwaliteit:** dit is gelijk aan de eisen in het inspectiekader van de onderwijsinspectie.
- **De PO-kwaliteit:** de PO-Raad heeft besloten dat er, bovenop wat de inspectie voorschrijft, nog een aantal elementen zijn die een school hoort aan te bieden. Als een school voldoet aan deze richtlijnen, dan is de basisondersteuning van PO-kwaliteit.

(De inhoud en verschillen tussen basiskwaliteit en PO-kwaliteit staan in de bijlage. Ze zijn ook te vinden op de website van SWV Driegang, www.driegang.nl/documenten → ondersteuningsplan.)

SWV Driegang heeft haar ambitie gelegd bij PO-kwaliteit. De inhoud hiervan is opgenomen als bijlage 1. De visie, missie en leidende principes van het SWV zijn beschreven in het [Ondersteuningsplan 2022-2026](#).

Preventieve en licht curatieve interventies

	Aanbod
Aanbod dyslexie en dyscalculie	<p><i>Aanbod dyslexie:</i> Preventief: de Ichthusschool werkt met het Protocol Dyslexie Op deze manier worden leerlingen met dyslectische kenmerken vroegtijdig gesignaleerd. Curatief: Indien nodig wordt in de groepen 1 t/m 3 het programma Bouw ingezet en in de groepen 5 t/m 8 het programma Letterster.</p> <p><i>Aanbod dyscalculie:</i> We werken met het ERWD-protocol. Indien nodig kunnen leerlijnen op het gebied van rekenen en wiskunde worden aangepast m.b.v. leerlijnen van het SLO.</p>
Onderwijsprogramma's en leerlijnen voor leerlingen met meer of minder dan gemiddelde intelligentie	<p><i>Leerlingen met een meer dan gemiddelde intelligentie:</i> Binnen de groep zijn er voor deze leerlingen verdiepingsmogelijkheden en verrijkingmateriaal. De thematische methode Alles-in-1 (taal en andere zaakvakken) biedt 6 niveaus aan en extra verrijking en verdiepende opdrachten. Voor de leerlingen van groep 3 t/m 8 is er een Dolfijnklas (plusklas) voor één dag in de week. Op TriVia-niveau (vereniging van onze 16 basisscholen) is de Delfinogroep beschikbaar. Dit is een aparte plusgroep voor de 10% hoogst scorende leerlingen van onze scholen. Zij komen één dag per week bij elkaar.</p> <p><i>Leerlingen met een minder dan gemiddelde intelligentie:</i> Binnen de groep krijgen de leerlingen die bij deze groep horen ondersteuning van de eigen leerkracht of van de onderwijsassistent. De thematische methode Alles-in-1 (taal en andere zaakvakken) biedt 6 niveaus aan en kan daardoor afgestemd worden op het niveau van deze leerlingen. Voor deze leerlingen zijn meerdere onderwijsassistenten werkzaam in de school. Zij begeleiden dagelijks individuele leerlingen of groepjes leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.</p>
Fysieke toegankelijkheid van schoolgebouw	Het gebouw is toegankelijk voor rolstoelgebruikers.
(Ortho)pedagogische en of orthodidactische programma's en methodieken gericht op sociale veiligheid en het voorkomen/aanpakken van gedragsproblematiek	<p><i>Preventieve programma's:</i> Om kinderen goed in hun sociaal-emotionele ontwikkeling te begeleiden werken we met de methode Kanjertraining. Om de ontwikkeling van de leerlingen op dit gebied te volgen, wordt gebruik gemaakt van een sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem. We gebruiken daarvoor het programma ZIEN!</p> <p><i>Curatieve programma's:</i> De school beschikt over een pestprotocol. Als er extra ondersteuning nodig is op het gebied van sociale veiligheid en gedragsproblematiek wordt de interventie vanuit de Kanjertraining gegeven. Daarnaast hanteren we het anti-pestprogramma M5.</p>
Protocol voor medisch handelen	Er is een beleidsplan Arbo-Veiligheid-Welzijn. Dit is opgesteld door TriVia. Hierin is een hoofdstuk over medicijnbeleid en een protocol voor medisch handelen opgenomen.

Welke curatieve zorg en ondersteuning kan school, eventueel met ketenpartners, bieden?	<p>Wij bieden licht curatieve zorg. Denk hierbij aan lichte ondersteuningsarrangementen voor bijvoorbeeld dyslexie/dyscalculie of meer of minder dan gemiddelde intelligentie, de fysieke toegankelijkheid van het schoolgebouw en een medisch protocol. Voor de licht curatieve zorg worden er afspraken gemaakt met de gemeente.</p>
Ouderbetrokkenheid	<p>We ervaren en werken aan een goed contact met de ouders. We hanteren daarbij de 10 criteria van Ouderbetrokken 3.0 (CPS-programma). We gaan er vanuit de ouders en school gezamenlijk betrokken zijn en werken aan de optimale ontwikkeling van hun kind. Deze gelijkwaardige samenwerking is zowel preventief als curatief.</p>
Schoolklimaat	<p>Dagelijks werken we aan een schoolklimaat waarin leerlingen zich veilig, geborgen, gekend, gewaardeerd en prettig voelen. Deze sociale veiligheid wordt jaarlijks gemeten d.m.v. vragenlijsten van het programma Werken met Kwaliteit. Om de 2 jaar bevragen we ook alle ouders op dit gebied. Zowel leerlingen als ouders scoren positief.</p>

Ondersteuningsstructuur

De expertise en ervaring van het team van de Ichthusschool kan het beste worden weergegeven door onze ervaring met leerlingen. Hieronder vindt u een overzicht van de ondersteuning die wij op dit moment bieden.

Huidige diversiteit leerling populatie

De leerlingen en de ondersteuning worden verdeeld in vier categorieën.

1. Leerlingen met een onderwijsvraag, zij worden binnen de **basisondersteuning** begeleid.
2. Leerlingen met een onderwijsvraag voor extra aandacht, zij zijn besproken in het ondersteuningsteam en zijn zo mogelijk extern gediagnosticeerd. Deze leerlingen worden binnen de **basisondersteuning plus** begeleid.
3. Leerlingen met een speciale onderwijsvraag en eventueel zorgvraag, zij hebben meer gespecialiseerd onderwijs en eventueel zorgbegeleiding nodig. Dit wordt dan in een ontwikkelingsperspectief (OPP) uitgewerkt. Deze leerlingen worden binnen de **extra ondersteuning intern** en mogelijk extern extra begeleid.
4. Leerlingen met een zeer speciale onderwijs- en eventueel zorgvraag, ze hebben intensief gespecialiseerd onderwijs en eventueel zorgbegeleiding nodig. Dit wordt ook uitgewerkt in een OPP. Deze leerlingen worden binnen de **extra ondersteuning plus** intern en mogelijk extern extra begeleid.

	Groepen 1/2	Groepen 3/4	Groepen 5/6	Groepen 7/8	Totaal
Totaal aantal leerlingen op school	57	47	57	54	215
1. Basisondersteuning					
Totaal		10	12	11	33
2. Basisondersteuning-plus					
Taal	5	17	12	6	40
Rekenen	4		4	5	13
Minder begaafdheid				1	1
Meer-/hoogbegaafdheid	2	5	15	14	36
Gedrag	4	1	4	4	13
Werkhouding	2	5	3	5	15
Fysieke gesteldheid		1			1
Thuisituatie	2	1	2	2	7
Spraak					
Totaal	19	30	40	37	126
3. Extra ondersteuning					
OPP taal				2	2
OPP rekenen			2	4	6
OPP minder begaafdheid					
OPP meer-/hoogbegaafdheid				1	1
OPP gedrag					
Werkhouding					
Fysieke gesteldheid	4	3	2		9
Thuisituatie			2	3	5
Totaal			4	10	23
4. Extra ondersteuning-plus					
OPP en AB leergebieden					
OPP en AB gedrag			4		4
OPP en AB fysieke gesteldheid		1			1

OPP en AB cluster 1				
OPP en AB cluster 2				
Totaal		1	4	5

AB = Ambulante Begeleiding van het samenwerkingsverband

Huidige deskundigheid op de Ichthusschool

De school maakt gebruik van de volgende aanwezige teamdeskundigheid

	Aanwezigheid zonder diploma	Aanwezig met diploma	Niet aanwezig
Intern Begeleider		X	
Taal/leesspecialist		X (leesspecialist)	
Dyslexie specialist			
Rekenspecialist		x	
Gedragsspecialist		x	
Sociale vaardigheden specialist			
Hoogbegaafdheid specialist		x	
Remedial teacher/onderwijsassistenten		x	
Motorische remedial teacher (tevens vakleerkracht lichamelijke oefening)		x	
Spelbegeleiding			X
Coaching en Video interactie begeleiding			X
Vakleerkracht lichamelijke oefening		X	

De school maakt gebruik van de volgende aanwezige deskundigheid binnen het bestuur of binnen het samenwerkingsverband.

	Aanwezigheid zonder diploma	Aanwezig met diploma	Niet aanwezig
Orthopedagoog/Psycholoog		X	
Logopedist			X
Hoogbegaafdheidsspecialist		X	
Schoolmaatschappelijk werk		X*	
Specialist het jonge kind			X
Intern Begeleider		Zie school	
Taal/leesspecialist			X
Dyslexiespecialist		Zie school	
Sociale vaardigheden specialist		Zie school	
Remedial teacher		Zie school	
Motorische remedial teacher			X
Spelbegeleiding			X
Coaching en video interactie begeleiding		X	

* schoolmaatschappelijk via de Gemeente

Huidige basisondersteuning en ontwikkelambitie op de Ichthusschool (+ jaarplanning)

	IJkpunten	Huidige situatie	Ontwikkel ambitie	planning
1	Schoolondersteuningsprofiel	Geactualiseerd juli 2022		2022-2023
2	Vasthouden veilige omgeving	Voldoende - goed		2022-2023
3	Zicht op de ontwikkeling van leerlingen	Goed	Resultaten 2x per jaar bespreken	2022 - 2023
4	Borging van schoolontwikkeling	Te weinig	Voor maximaal 6 thema's zijn de afspraken vastgelegd in een borgingsdocument en vertaald naar een kijkwijzer. Hierdoor is de schoolontwikkeling geborgd.	2022-2023
5	Inzet van specialisten rekenen, gedrag en lezen	Te weinig	De kennis en expertise van de specialisten merkbaar in de school ingezet en is een merkbaar resultaat op gebied van rekenen, taal en gedrag van leerlingen zichtbaar.	2022-2023
6	Teamleren, samen leren van en met elkaar	Nog uitbouwen	<p>Komend schooljaar wil de school dit samen opdenken, leren van en met, en elkaar inspireren verder verdiepen.</p> <p><u>Onderbouw:</u> Bij de groepen 1 t/m 3 is er de wens om te werken aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verdere verdieping OGO en spelend leren - Rekendidactische kennis te versterken waardoor er bewustere keuzes uit de methode gemaakt kunnen worden - Passende thema's vorm te geven vanuit volgorde: Leerdoelen- Activiteiten – Thema's kiezen <p><u>Bovenbouw:</u> Bij de groepen 4 t/m 8 is er de wens om te werken aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verdieping en uitwisseling van het werken met de methode 'Alles in één' - Het kiezen door de collega's van een onderdeel uit deze 	2022-2023

			methode waarin ze hun denken en werken willen versterken.	
7	Inzet onderwijsassistenten	Voldoende tot goed basisondersteuning	De OA-ers bieden ondersteuning op verschillende vakgebieden (bv rekenen, lezen, enzovoort) en zij doen dat op een didactisch verantwoorde wijze passend bij de strategieën die bij verschillende vakken toegepast worden.	2022-2023
8	Ambitieuze onderwijsarrangementen	Basisondersteuning		2022-2023
9	Werken met groepsplan Gedrag		Het groepsplan gedrag is in het schooljaar 22-23 ingevoerd binnen de school.	2022-2023
10	Eigenaarschap		De school stelt haar visie op eigenaarschap vast; tevens is vastgesteld hoe eigenaarschap wordt vormgegeven en hoe dat wordt gemonitord. De leerkracht bevordert dat leerlingen zicht op hun eigen ontwikkeling hebben en dat ze verantwoordelijkheid voor hun eigen proces dragen	2022-2023

Bijlage 1: Overzicht Basiskwaliteit (BK) en POraad-kwaliteit (POK) 13 ijkpunten (uit ondersteuningsplan SWV Driegang)

4.2 De basisondersteuning (domeinen, ijkpunten en indicatoren)

De eisen die worden gesteld aan de basisondersteuning, zoals in de inleiding gedefinieerd, zijn door Cor Hoffmans onderverdeeld in vier verschillende domeinen:

- 1) beleid;
- 2) onderwijs;
- 3) begeleiding;
- 4) organisatie.

Deze vier domeinen zijn elk onderverdeeld in een aantal ijkpunten. Totaal heeft Hoffmans 13 ijkpunten geformuleerd. Elk van deze ijkpunten kent concrete indicatoren op zowel het niveau van de *basiskwaliteit* als op het niveau van de *PO-kwaliteit*. In dit hoofdstuk worden deze ijkpunten en indicatoren per domein gepresenteerd en (waar nodig) verder toegelicht. Daarbij wordt aan de linkerkant in de tabel een onderscheid gemaakt tussen indicatoren op het niveau van de *basiskwaliteit* (BK) en de *PO-kwaliteit* (POK).

4.2.1 Beleid

	Ijkpunt	1	De school voert een helder beleid op het terrein van de ondersteuning van leerlingen.
	<i>Indicatoren</i>		
POK			<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft een expliciete visie op de ondersteuning van leerlingen. • Deze visie wordt gedragen door het hele team. • De school heeft vastgelegd wat een leerling met extra onderwijsbehoeften is. • De procedures en afspraken over de ondersteuning van leerlingen zijn duidelijk. • De inzet van ondersteuningsmiddelen is duidelijk.
BK			<ul style="list-style-type: none"> • De school weet wat onderwijsbehoeften van haar leerlingen zijn.
Toelichting: Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor hun beleid, kwaliteit en kwaliteitszorg. De school is bovendien wettelijk verplicht om de beleidsdoelen vast te leggen in het schoolplan, ook op het terrein van de ondersteuning van leerlingen.			
	Ijkpunt	2	De school heeft haar schoolondersteuningsprofiel vastgesteld.
	<i>Indicatoren</i>		
POK			<ul style="list-style-type: none"> • Het schoolondersteuningsprofiel is na overleg met het team vastgelegd. • De MR stemt in met het schoolondersteuningsprofiel. • Het schoolondersteuningsprofiel is actueel. • Het schoolondersteuningsprofiel is onderdeel van het schoolplan en de schoolgids. • Het schoolondersteuningsprofiel bevat een oordeel over de kwaliteit van de basisondersteuning. • Het schoolondersteuningsprofiel bevat een beschrijving van het aanbod van de school aan onderwijs, begeleiding, expertise en voorzieningen. • Het schoolondersteuningsprofiel biedt aanknopingspunten voor verdere ontwikkeling van de ondersteuning van leerlingen.
BK			
Toelichting: Het schoolondersteuningsprofiel beschrijft welk aanbod aan onderwijs, zorg en ondersteuning een school haar leerlingen kan bieden. Het profiel moet aanknopingspunt bieden voor de bepaling van de zorgzwaarte en voor verbetering en ontwikkeling van de ondersteuning in school.			

	Ijkpunt	3	De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van de ondersteuning van leerlingen en past het beleid zo nodig aan.
	<i>Indicatoren</i>		
POK	<ul style="list-style-type: none"> • De school evalueert jaarlijks de ondersteuning van leerlingen. • De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van de ingezette ondersteuningsmiddelen. 		

BK	<ul style="list-style-type: none"> • De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen. • De school evalueert jaarlijks het onderwijsleerproces. • De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten. • De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces. • De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.
<p>Toelichting: De ondersteuning van leerlingen maakt deel uit van het kwaliteitsbeleid van de scholen. Van scholen mag worden verwacht dat zij het beleid jaarlijks evalueren. Datzelfde geldt voor de effectiviteit van de ingezette middelen. Vervolgens stellen scholen een ontwikkelagenda op voor het komende jaar en passen zij zo nodig de inzet van middelen aan.</p>	

4.2.2 Onderwijs

	Ijkpunt	4	Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving.
<i>Indicatoren</i>			
POK	<ul style="list-style-type: none"> • De school hanteert regels voor veiligheid en omgangsvormen. • Het personeel gaat vertrouwelijk om met informatie over leerlingen. 		
BK	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school. • De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en in de incidenten die zich voordoen. • De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten. • Het personeel zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan. 		
<p>Toelichting: De omgeving – de ruimte, de leerbronnen, de medeleerlingen, de personeelsleden – moet zo zijn ingericht dat tegemoet gekomen wordt aan drie basale psychologische behoeften van leerlingen: de behoefte aan relatie, aan competentie en aan autonomie. Veiligheid ligt hieraan ten grondslag. Het gaat hier om fysieke en sociale veiligheid. De school is daarbij actief en alert in het bestrijden en voorkomen van incidenten.</p>			

	Ijkpunt	5	De school heeft continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen.
<i>Indicatoren</i>			
POK	<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft normen vastgesteld voor de resultaten die zij met de leerlingen nastreeft. • De normen bevatten in elk geval de referentieniveaus taal en rekenen. • Ten minste tweemaal per jaar worden de resultaten van de leerlingen geanalyseerd op school-, groeps- en individueel niveau. 		
BK	<ul style="list-style-type: none"> • De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van leerlingen. • Het personeel volgt en analyseert systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. • De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen ondersteuning nodig hebben. 		
<p>Toelichting: Op schoolniveau zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop systematisch signalering van problemen en toetsing van de voortgang van leerlingen plaatsvinden. Op basis hiervan is vervolgens de vraag wat deze informatie betekent voor het handelen van de leraar. De school hanteert normen om de resultaten van de leerlingen en de opbrengsten van de school zelf te kunnen wegen en beoordelen.</p>			

	IJKpunt	6	Het personeel werkt opbrengst- en handelingsgericht aan het realiseren van de onderwijsondersteuningsarrangementen.
<i>Indicatoren</i>			
POK	<ul style="list-style-type: none"> De school past op grond van verzamelde (toets)gegevens de ontwikkelingsperspectieven van individuele leerlingen en/of groepsplannen (zo nodig) aan. 		
BK	<ul style="list-style-type: none"> Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de ondersteuning voor de zorgleerlingen. De school voert de ondersteuning planmatig uit. De school evalueert regelmatig de effecten van de ondersteuning. 		
<p>Toelichting: Bij Passend onderwijs gaan opbrengstgericht werken en handelingsgericht werken hand in hand. Dat betekent dat de resultaten van leerlingen steeds leidend zijn voor de inrichting van het onderwijs.</p>			

	IJKpunt	7	Het personeel werkt met effectieve methoden en aanpakken.
<i>Indicatoren</i>			
POK	<ul style="list-style-type: none"> Het personeel stemt de werkvormen af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. Het personeel stemt feedback af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen. De school stemt het gebruik van (orthodidactische) materialen en methoden af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen. 		
BK	<ul style="list-style-type: none"> De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlingengewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand. Het personeel stemt de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. Het personeel stemt de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. Het personeel stemt de verwerking af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. Het personeel stemt de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. 		
<p>Toelichting: De school zou na moeten gaan of haar aanbod, aanpak en materialen voldoende tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften van leerlingen. Bij een aantal leerlingen hangen deze behoeften samen met problemen bij het verwerven van de basisvaardigheden Nederlandse taal, rekenen en wiskunde en algemene vaardigheden. Deze leerlingen hebben aan de gemiddelde leerstof al hun handen vol. Begaafde leerlingen daarentegen moeten extra worden uitgedaagd. Vormen van differentiatie betreffen niet alleen de inhoud ervan. Het gaat ook om het gebruik van passende leer – en hulpmiddelen, variatie in onderwijstijd, instructie en verwerking.</p>			

	IJkpunt	8	Het personeel werkt continu aan hun handelingsbekwaamheid en competenties.
	<i>Indicatoren</i>		
POK	<ul style="list-style-type: none"> Het personeel beschikt over een actuele set van didactische, organisatorische en pedagogische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften. Het personeel staat open voor reflectie en voor ondersteuning bij hun handelen. Het personeel beschikt over een actuele set handelingsgerichte vaardigheden. 		
BK			
<p>Toelichting: Van personeel mag worden verwacht dat zij over een handelingsrepertoire beschikken of gaan beschikken om hulp te bieden aan leerlingen. Dat betekent, dat zij binnen afgesproken grenzen van de school om kunnen gaan met leerlingen met leer- of gedragsproblemen. Zij staan open voor reflectie op en ondersteuning bij hun handelen en werken continu en gezamenlijk aan de eigen professionalisering.</p>			

4.2.3 Begeleiding

	IJkpunt	9	Voor leerlingen voor wie dit nodig is, is een ambitieus <i>onderwijsarrangement</i> voorhanden. ³
	<i>Indicatoren</i>		
POK	<ul style="list-style-type: none"> Het onderwijsarrangement bevat een omschrijving van het eind- en ontwikkelingsperspectief van de leerling. Het onderwijsarrangement bevat in elk geval tussen- en einddoelen. Het onderwijsarrangement bevat in elk geval een leerlijn die gekoppeld is aan de referentieniveaus taal en rekenen. Het onderwijsarrangement bevat de inzet van middelen en extra menskracht. Het onderwijsarrangement is handelingsgericht opgesteld. Het onderwijsarrangement bevat evaluatiemomenten. Het onderwijsarrangement maakt deel uit van het leerlingendossier. Het onderwijsarrangement betreft zowel de onderwijs- als de gezinskant (één-kind-één-plan). Het onderwijsarrangement is leidend voor het personeel en eventuele externe begeleiders. 		
BK	<ul style="list-style-type: none"> De school stelt bij plaatsing voor leerlingen voor wie dit nodig is een ontwikkelingsperspectief vast. De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief, maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes en stelt indien nodig (gedegen onderbouwd) het ontwikkelingsperspectief bij. 		
<p>Toelichting: Het onderwijsarrangement van een leerling bevat die elementen van het schoolondersteuningsprofiel van de school, waarvan de leerling gebruik maakt. Daarnaast geeft het zicht op de ontwikkeling van de leerling: het ontwikkelingsperspectief, de tussen- en einddoelen en de wijze waarop de leerling wordt begeleid. Het onderwijsarrangement is altijd gestoeld op integraliteit tussen alle ontwikkelingsgebieden; cognitief, sociaal-emotioneel, gedrag, (en burgerschapsvorming). Het is dan ook van belang dat scholen op elk van deze gebieden gedegen kennis voorhanden hebben.</p>			

	Ijkpunt	10	De school draagt leerlingen zorgvuldig over.
	<i>Indicatoren</i>		
POK	<ul style="list-style-type: none"> • Bij leerlingen met extra onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school. • Het onderwijsarrangement van een leerling sluit aan bij het onderwijsarrangement van de voorschoolse voorziening of de vorige school van de leerling. • Het onderwijsarrangement van leerlingen wordt binnen de school warm overgedragen bij de overgang naar een volgende groep of een volgende leraar. • Het onderwijsarrangement van leerlingen wordt warm overgedragen bij de overgang naar een andere school. • De school koppelt in het eerste jaar de ontwikkeling van leerlingen met extra onderwijsbehoeften terug aan de voorschoolse voorziening of de vorige school. 		
BK	<ul style="list-style-type: none"> • De school volgt de leerlingen die de school hebben verlaten ten minste gedurende drie jaar. 		
<p>Toelichting: Effectief onderwijs betekent ook dat leerlingen goed worden gevolgd en systematisch worden begeleid: vanaf het begin, tijdens hun verblijf op school (leerlingvolgsysteem) en aan het einde (warme overdracht). Het is belangrijk dat leerlingen met extra onderwijsbehoeften ook goed worden begeleid bij de overgang naar de school voor vo of (v)so, van voorschoolse voorzieningen naar het (speciaal) basisonderwijs en bij elke overgang binnen de school. Van scholen mag worden verwacht dat zij zorgen voor een 'warme' overdracht.</p>			

	Ijkpunt	11	Ouders (en leerlingen) zijn nauw betrokken bij de school en de ondersteuning.
	<i>Indicatoren</i>		
POK	<ul style="list-style-type: none"> • De school bevrageert ouders regelmatig over de wensen en verwachtingen bij de begeleiding van hun kind(eren). • Het personeel bevrageert ouders regelmatig over hun ervaringen met hun kind thuis en hun kennis van de ontwikkeling van hun kind op school en thuis. • De school voert met ouders een intakegesprek bij aanmelding. • De school informeert ouders tijdig en regelmatig over de voortgang in de ontwikkeling hun kind(eren). • De school betreft ouders bij het opstellen en evalueren van het onderwijsarrangement. • De school maakt samen met de leerling en de ouders afspraken over de begeleiding en wie waarvoor verantwoordelijk is. • Als een leerling de school verlaat, stelt de school samen met de ouders en de leerling een (onderwijskundig) rapport op. Ouders ontvangen een kopie. • De school ondersteunt ouders en leerlingen bij de overgang naar een andere school. 		
BK			
<p>Toelichting: Scholen die werk maken van onderwijs zien ouders/verzorgers vooral als partners bij de opvoeding en opleiding van hun leerlingen. Dat geldt des te meer voor leerlingen die zich in een kwetsbare positie bevinden. Een goede afstemming van de begeleiding op school en daarbuiten heeft een versterkende werking op de ontwikkeling van de leerling.</p>			

4.2.4 Organisatie

	Ijkpunt	12	De school heeft een effectieve interne ondersteuningsstructuur.
	<i>Indicatoren</i>		
POK	<ul style="list-style-type: none"> De school heeft interne begeleiding met een duidelijke taakomschrijving op basis van afspraken op het niveau van het SWV en het niveau van de kamers. Taken en verantwoordelijkheden van leraren en directie op het terrein van de ondersteuning van leerlingen zijn duidelijk en transparant. Leraren worden ondersteund bij het opstellen en uitvoeren van de onderwijsarrangementen. De school kan snel voldoende deskundigheid inschakelen voor hulp. De school grijpt bij ernstige problemen snel in. Leraren weten waar zij terecht kunnen in de regio voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften. De interne ondersteuning is afgestemd op de ondersteuningsstructuur van het swv. 		
BK			
<p>Toelichting: Voor het goed laten verlopen van de ondersteuning en de begeleiding van leerlingen is het belangrijk dat hulpbronnen aanwezig zijn rond de groepen en de leraren: de interne ondersteuningsstructuur.</p>			

	Ijkpunt	13	De school heeft een effectief ondersteuningsteam.
	<i>Indicatoren</i>		
POK	<ul style="list-style-type: none"> Taken van het ondersteuningsteam zijn vastgelegd. Het ondersteuningsteam draagt zorg voor het organiseren van de hulp om de school. Het ondersteuningsteam ondersteunt ouders/verzorgers. 		
BK	<ul style="list-style-type: none"> De school zoekt structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerling niveau haar eigen kerntaak overschrijden. 		
<p>Toelichting: Voor de organisatie van de hulp en advies van buiten de school hebben scholen een ondersteuningsteam. Ook ouders/verzorgers kunnen bij het ondersteuningsteam terecht voor informatie en advies.</p>			